

TEATAJA

Haaslava valla infoleht

Nr 7 (170) august 2008

**Edukat algavat õppeaastat
kõikidele õpilastele, õpetajatele ning
lapsevanematele!**

Haaslava Vallavolikogu

Haaslava Vallavalitsus

Hea vallarahvas

Lõppemas on augustikuu – lõikuskuu. Põllumehed, seenelised-marjulised on hoogsalt ametis saagikorjamisega ja koolijütsid pakivad juba oma ranitsaid. Suur suvi, niipaljukest kui teda oligi, on loovutamas kohta sügisele. Ja nagu ikka selle ajal tavaks, tehakse vahekokkuvõtteid selle suve kordaminekutest.

Etteruttavalt hinnangut andes ei täitnud suvi meie ootusi. Üldine majanduslangus ja närvilisus valitsuses andsid omad mõjud ka meie planeeritud tegevustele. Valitsuse kinnitatud negatiivse eelarvega kärbiti algselt Vooremäe tervisekeskuse arendamiseks lubatud summat 600 000 krooni poole peale. Igasugune tööde jupiti tegemine teeb aga ainuüksi töö enda maksumuse kallimaks, rääkimata muudest mõjudest.

Regionaalministri antud lubadus, kinnitada valitsuses kohalike omavalitsuste investeeringutoetuse kava aastateks 2007-2010 märtsikuu alguseks, jäi peale ministrivahetust lootusetult venima. Veel maikuu antud lubadus Tartumaa kohta otsuse tegemiseks kahe nädala jooksul venis ikkagi tegelikult 7-nda augustini. Ja nii võimegi praegu vaid heameelt tunda, et see meie jaoks ikkagi positiivselt lõppes. Kava kohaselt saame ca 6,8 milj krooni, millele omaosaluseks tuleb lisada 1,2 milj krooni, Sillaotsa Põhikooli ruumide, välisviimistluse, staadioni ja heakorra kordategemiseks. Paraku aga ei võimalda nii hiline otsus enam selleks aastaks planeeritud tegevuste realiseerimisega alustada ja kõigi töödega tuleb järgmisel aastal toime tulla. See aga tähendab seda, et koolil jäävad algavaks õppeaastaks saamata kaasajastatud ainekabinetid ja paremad võimalused väljas sportimiseks.

Muude suviste tegevuste hulka mahuvad üldised heakorratööd, remonditööd Roiu lasteaias Kukupai ja vallamajas, korvpalliplatsi ehitus Roiule, kolm paigaldatud uut bussiootepaviljoni jpm. Jääb vaid ärevusega oodata ja vajadusel selle eest nii palju kui võimalik seista, et dotatsioonikärbete tõttu ei kaoks mõnes meie valla piirkonnas võimalus ühistranspordi abil koolis, tööl jm käimiseks.

Paljud tööd on veel käimas või nendega alustatakse lähiajal. Vallateid ja –tänavaid remonditakse ca 1,27 milj krooni eest, mitmed teelõigud saavad tolmuvara katte. Hanke õnnestumise korral võib Priiuse Seltsimaja veel sellel aastal saada endale maagaasi baasil toimiva keskkütte. MTÜ Kurepalu Külaselts Priius aga on alustanud seltsile renditud ruumide kordategemisega Priiuse Seltsimajas. Selleks on nad saanud abi PRIA-lt 726 548 krooni ja vallalt 100 000 krooni omaosaluse ning tegevuskulude katteks.

Kärped järgmise aasta riigieelarvet koostades tähendavad kärpeid ka omavalitsustele eraldatavatele vahenditele. Kuidas see teisiti olla saaks. See aga tähendab, et ka meil tuleb väiksemate võimalustega toime tulla.

Hea vallaelanik, kes Sa tegelikult elad meie vallas, aga ei ole ennast registreerinud meie elanike registris – valla sissetulekute suure osa moodustab just vallaelanike tuludelt laekuva üksikisiku tulumaksu osa. Kui Sulle ei ole ükskõik, mis seisukorras on vallateed, kas lumetõrjet tehakse jätkuvalt iga majapidamiseni, kas jätkub piisavalt vahendeid heakorraks jne, siis ole hea ja registreeri ennast veel sellel aastal meie valla elanikuks - et me ei peaks enam põhiliselt arendus- ja suvilapiirkondadest saabunud ühisavalduste kontrollimisel kurvastusega tõdema, et allakirjutanutest vaid mõned on elanikeregistri andmetel meie valla kodanikud.

Veel mõni päev ja käes on 1.september – Tarkusepäev ja Ülemaailmne Rahupäev. See päev ei jäta ükskõikseks kedagi. Teeb ju iga päev meist igauht millegi võrra targemaks ning kogenenumaks. Maailmas toimuvate sõdade kajastamine ning äsjased sündmused Gruusias aga näitavad, kui õhkõrn võib olla rahunne ja kui õnnelikeks saame endid pidada, kui meie kodud ei ole suitsuvaremeis ja meil ei tule leinata langenud lähedasi.

Head vallaelanikud! Soovin Teile ilusat tegusat sügist, õnne, hingerahu ja tugevat tervist! Kooli- ja lasteaiapere – head, edukat algavat õppeaastat!

Lugupidamisega

Jüri Raudseping
vallavanem

Vallavalitsuse istungitel arutatud küsimused

7. juulil

Kasutusloa andmine.

1. Roiu Lasteaia Kukupai remonttööde hanke tulemuste kinnitamine.
2. Detailplaneeringu vastuvõtmine.
3. Ehitusloa andmine.
4. Haaslava vallavalitsuse 13. veebruari 2008. a korralduse nr 37 „Maasuuruse, piiride, sihtotstarbe ning maksustamishinna kindlakstegemine ja Jaanus Tamme omandisse ostueesõigusega erastamiseks nõusoleku andmine“ muutmine.
5. Haaslava Vallavalitsuse 13. veebruari 2008 korralduse nr 36 „Haaslava külas asuva Eerika maaüksuse jagamine detailplaneeringu alusel“ kehtetuks tunnistamine.
6. Haaslava külas asuva Eerika maaüksuse jagamine detailplaneeringu alusel.

17. juulil

1. Kasutusloa andmine
2. Kasutusloa andmine
3. Riigihanke korraldamine
4. Aardla külas asuva Kadaka maaüksuse jagamine detailplaneeringu alusel Kadaka kinnistu ulatuses
5. Haaslava Vallavalitsuse 16.01.2007 korralduse nr 8 kehtetuks tunnistamine
6. Hoolduse seadmine

2. juulil

1. Kohanime määramine

29. juulil

1. Haaslava Vallavalitsuse 07. juuni 2004. a määruse nr 3 „Roiu päevakeskuse põhimääruse kinnitamine“ kehtetuks tunnistamine.
2. Luige maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine.
3. Kasutusloa andmine.
4. Haaslava vallamaja gaasivarustuse ja küttesüsteemi ehitustööde hanke võitja väljakuulutamise.
5. Riikliku toimetulekutoetuse vahenditest täiendava sotsiaaltoetuse maksmine.
6. Jäägri ja Metsavahi maaüksuste detailplaneeringu kehtestamine.

7. Komisjoni moodustamine.

6. augustil

1. Haaslava Vallavalitsuse 15. novembri 2005 korralduse nr 226 „Lutsu maaüksusel detailplaneeringu algatamine ja planeeringu koostamise tingimuste kinnitamine“ kehtetuks tunnistamine.
2. Pärna, Lutsu ja Soo maaüksustel detailplaneeringu algatamine ja planeeringu koostamise tingimuste kinnitamine.
3. Kirjaliku nõusoleku andmine.
4. Nabra maaüksusel Alaküla külas üksikelamu ja abihoone ehitamiseks nõusoleku andmine ja projekteerimistingimuste kinnitamine.
5. Haaslava Vallavalitsuse 10.10.2006 korralduse nr 214 osaline muutmine.
6. Täiendava lisatingimuse seadmine.
7. Kasutusloa andmine.
8. Lohu maaüksuse detailplaneeringu lahendust tutvustava avaliku arutelu ja avaliku väljapaneku korraldamine.
9. Kriimani külas asuva ehitise teenindamiseks vajaliku maa suuruse ja maksustamishinna määramine.
10. Haaslava Vallavalitsuse 17. juuli 2008 korralduse nr 155 „Kadaka maaüksuse jagamine detailplaneeringu alusel Kadaka kinnistu ulatuses“ kehtetuks tunnistamine.
11. Aardla külas asuva Sepavälja kinnistu jagamine.
12. Aardla külas asuva Kadaka maaüksuse jagamine detailplaneeringualusel kadaka kinnistu piires.
13. Aardla külas asuva Kadakavälja kinnistu jagamine.
14. Kohanime määramine.
15. Vallavalitsuse poolt volikogule esitatavate eelnõude ja küsimuste arutamine.

15. august

1. Kasutusloa andmine.
2. Ehituslubade andmine.
3. Tegevustoetuse maksmine.
4. Riigihanke korraldamine.

Vallavolikogu 15. augusti istungil arutatud küsimused

1. Vallavara tasuta võõrandamine.
2. Haaslava Vallavolikogu 26. jaanuari 2007. a määruse nr 23 „Haaslava valla ametiasutuse struktuuri, teenistujate koosseisu ning vallavalitsuse hallatavate asutuste töötajate töö tasustamise kord“ muutmine.
3. 2008. a eelarve muutmine.
4. Haaslava Vallavolikogu 08.07.1998. a otsuse nr 51 kehtetuks tunnistamine.
5. Roiu Raamatukogu põhimääruse kinnitamine.
6. Roiu Raamatukogu kasutamise eeskirja kinnitamine.
7. Revisjonikomisjoni aruande esitamine oma tegevuse kohta.

Kuidas me hoime ühist vara

Olen tänaseks Haaslava Vallavalituses töötanud pisut alla nelja kuu ning asju, mis silma jäävad on mitmeid. Suurimat muret valmistab aga mõningate vallakodanike ja külaliste oskamatus meie kõigi ühist vara otstarbekalt ja heaperemehelikult kasutada.

Selle aja jooksul, mis kulub mööda valda ringi sõites, et mõnd purustatud või rikutud objekti vaatamas käia, oleks kahtlemata jõudnud kirjutada hulgaliselt taotlusi, et neid tänaseid kohti, mis parandusi või ümberehitust vajavad, erinevate programmide abil taastada.

Vallavalitsus paigaldas mitu uut bussiootepaviljoni, kuid töö käib stiilis – ühe käega ehitan ja teisega juba parandan. Inimestele jäävad mingil põhjusel ette nii uued kui ka vanad ootepaviljonid ning tihti tekib küsimus, et kas tõesti oleks sügiseste vihmadega või talvel lumetormi ajal parem bussi lageda taeva all oodata?

Viimase aja murelapseks on siiski saanud Roiu kaupluse kõrvale rajatud värske korvpalliplats, mis kõigi liiklusvahendite jaoks väga atraktiivseks on muutunud. Hea rolleri või autoga liikleja – Haaslava vallas on võrreldes paljude teiste valdadega üpriski palju asfaltkattega teid. Seega kohti, kus sõita ja parkida, peaks leiduma küll ja küll.

Kas tõesti ei piisa mõlemas tee otsas paiknevatest märkidest, vaid vaja oleks tee ka üles kaevata? Ja siis oled äkki Sina see, kelle pärast tee üles on kaevatud ja kes (lahtise)luumurruga korvpalliväljakul arstiabi vajab ning kelle juurde kiirabil kuidagi sõita ei õnnestu.

Jätame siinkohal rääkimata aedade lõhkumisest, prügi mahajätmisest pidutsemispaikadele, laululaval laamendamisest ja paljust muust sarnasest. Lihtsalt kurb hakkab, vaadates kui palju kulub raha selleks, et jälle ehitada üks uus korvpalliplats kuna vanal on rõõpad sees ja palli mängida ei saa. Või et jälle on tarvis taastada bussiootepaviljone, aedasid, laululava ...

See raha, mida me uute kohtade rajamiseks kasutame, on meie kõigi oma. See raha, mida me parandamiseks kasutame, on samuti meie kõigi oma. Kas poleks siis mõistlik tänase majandusseisaku taustal raha kokku hoida ja seda vähemalt parandamise osas.

Seega, mõtle enne, kus ja mil viisil oma jõudu ning tarmukust näidata.

Priit Lomp
majandusnõunik

„Metsanurga küla on parim koht, kus elada!”

Sõites mööda Rápina maanteed ja keerates Roiu poole, jõuad peagi Haaslava valda. Kui Sinust kahel pool on kõrge ja tihe metsavöö, siis tea, et oled Metsanurga külas. Mets ongi selle küla au ja uhkus, pärast tema töökaid ja tublisid inimesi muidugi.

Vana-Kastre - Roiu maanteelt põliste kuuskede vahele keerates satud kui muinasjutu metsa. Nii kõrged ja kaunid on siin taeva poole sirguvad kuuse-ja männipuud. Kelle jaoks on tegu marja-või seenemetsaga, kellele aga turvatunnet pakkuva kodumetsaga.

Küsimusele, kui palju on Metsanurga külas majapidamisi, oskab vastata kohalik külaelanik Elmar Vohla. Pärast pisikest mõtlemist ja rekendamist arvab ta, et eks neid majapidamisi sinna viieteistkümmne kanti tuleb. Enamikes majades elatakse aastaringelt, kuid on ka neid, kus käiakse ja ollakse vaid suveperioodil.

Ja tõesti, elanike arvu poolest on Metsanurga küla üks Haaslava valla väiksemaid. Kokku tuleb neid veidi üle kolmekümne. Nägu- ja nimepidi ollakse küll kõigiga tuttavad, kuid samas osatakse hinnata ka nii oma kui teiste külaelanike privaatsust. Kui ikka tahad omaette olla, siis on Sul see õigus. Ja sellest peetakse ka lugu.

Viimastel nädalatel on Metsanurga külast põhjus rääkida seoses siinsete elanike tublile ettevõtmisele. Nimelt võõrustasid nad oma küla territooriumil Külademängu osalisi.

Kolm aastat tagasi, kui Kurepalus toimusid I Külademängud, võis Tiit Kruusement, mängude peakorraldaja, vaid loota, et ühel päeval toimuvad küladevahelised jõukatsumised ka mujal kui ainult Kurepalus. Aga just nii juhtus 2008. aasta

augustis, kui Metsanurga küla kaks entusiastlikku perekonda – Soe ja Aasmäe, otsustasid seekordse küladevahelise mõõduvõtmise korraldada endi juures. Palli- ja muud võistlusmängud toimusid perekond Soe kodu esisel muruplatsil ja pereisa Tiidu rajatud võrkpalliplatsil. Vajalikud ja sobivad ruumid leiti ka meelelahutusliku osa ning tantsuõhtu korraldamiseks.

„Ega ükski ei tee siin midagi. Ikka koos ja ühiselt,“ rääkis Birgit Aasmäe kahe naabri ettevõtlikkuse kohta. Sain teada, et üheskoos on ette võetud nii paljugi huvitavat. Ühiselt veedetakse vaba aega nii külas käies kui koduümbruse looduses mütates. Just kaunis loodus ja samas linna lähedus teevadki Birgiti arvates Metsanurgast parima koha elamiseks.

Kuna Tartu on autoga sõites vaid 15 minuti kaugusel, siis tänu sellele on pereemal võimalus käia tööl Tartus, EMÜ-s, kus ta peab lektori ja projektijuhi ametit. Lisaks igapäevatööle, leiab Birgit aega ka Tartu Rahvaulikooli kitarrilõpetuse kursustel osalemiseks. Lapsedki omandavad kooliharidust Tartus – Tamme Gümnaasiumis. Pereisa Ants on eraettevõtja.

Iga pikemgi töö-või koolipäev jõuab õhtusse oma kodus, oma kodukülas. Pereema Birgit, kellel tervelt kuus aastat on olnud võimalus töötada sellises suurlinnas nagu London, hindab oma koduküla aga üle kõige. Miks? Aga seda just siinse rahu ja vaikuse, siin mähisevate kuuse-ja männiladvade pärast, mis kaaluvad üles kõikide uhkete suurlinnade võlud ja ahvatlused. Ning lõpmata toredad sõbrad ja naabrid, kellega ühiselt oma vaba aega jagada.

Birgit Aasmäel ja tema perel käis külas Ilona Vaagen

Kohalik elu sõltub igapäevast meist

Meil kõigil on suurepärane võimalus kaasa rääkida kohaliku elu otsuste tegemisel ja valla elu arendamisel. Valla alustala on aktiivne kodanik. Kohalik elu sõltub meie tänastest otsustest ja tegemistest.

Iga omavalitsuse tegevuse aluseks on arengukava. Arengukava on valla juhtimise alusdokument, mille alusel koostatakse tööplaanid, tegevuskavad, üldplaneering ja eelarved. Tähtis on kokku leppida põhimõtetes ja eelistustes, millest valla arengus lähtutakse. Haaslava valla arengukava on koostatud aastateks 2004-2012, nüüdseks juba mitmete paranduste ja muudatustega. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse alusel on võimalus igal aastal teha muudatusettepanekuid 1.oktoobriks.

Kohalik võim on võimas ja vägev, sest paljud otsused tehakse kohaliku omavalitsuse volikogus. Vallavolikogude istungid on üldjuhul avalikud ja valla elanikel on võimalus ning õigus osaleda volikogu istungitel.

Külael peaks senisest veelgi enam aktiveeruma ja külade eesotsas võiksid olla valitud külavanemad. Meil on tahet, arukust, initsiatiivi, visadust ja koostegemise soovi, mida kõnelevad Kurepalu küla külapäevad ja teiste külade ühised tegemised.

Tänavu augustikuul toimunud III külade mängud Metsanurga külas olid tõestuseks, et küla elab ja haarab oma tegevustega kaasa ka teisi valla piirkondi. Hoiame oma koduküla ja koduvalla traditsioone, väärtustame haridust, tarkust, ausust, sõprust, hoolivust ning püüame teha parimaid valikuid edendamaks kohalikku elu.

Väikesel omavalitsusel on suur vastutus, tihti väiksemad rahalised võimalused, kuid tegusalt ja targalt tegutsedes, on meil võimalus saada samasuguseid teenuseid, mis on välja arendatud suurtes ja tugevates omavalitsustes.

Valla elu edendamisel on kolmas sektor määrava tähtsusega ja arengut soodustav. Me peaksime eeskujuna võtma oma esivanematelt. Haaslava vallas tegutses esimese vabariigi ajal palju seltsi ja ühinguid, mis hoidsid rahva meele ja vaimu ärksana ning nende tegemised muutsid oluliselt kohalikku elu. Aktiivne kohalik seltsitegevus andis igas eas vallaelanikule võimaluse osaleda ühes või mitmes seltsitegevuses. Nendest kaugetest aegadest on oma tugevuse saanud tuntud ja hinnatud Haaslava Meeskoor, kes maikuul tähistas kontsertidega koori 85. tegevusaastat. Meeste laul kestab, areneb ja kogub uut jõudu nii nende eneste kui meie kõigi jaoks.

Eelkool alustab taas!

Õun õhetab ja kahkjaks tõmbub rukis.

Suur küpsemine kõigest üle käis.

Õõ kõnnib juba pehmeis mustis sukis

ja pihlakad on äkki marju täis.

Ellen Niit

Taas on pihlakatel punamas kaunid marjakobarad ning sügis lähenemas. Jällegi on saabumas kooliaeg. Sillaotsa Põhikoolis on saanud toredaks traditsiooniks eelkool neile lastele, kes oma kooliteed järgmisel sügisel alustavad. Eelkooli eesmärgiks on lisaks lugemise ja kirjutamisega tutvumisele ka huvi äratamine kooli vastu. Lapsed saavad tutvuda kena koolimajaga, oma tulevaste õpetajatega ning

Minevik, olevik ja tulevik - need on olulise tähendusega, mille nimel tasub ja peab tegutsema. Järjepidevus, hoolivus ja tulevikule suunatud tegevus, peab olema meie eesmärk ja kohustus. Kas me alati hoolime üksteisest ja kas me märkame kaaslast enda kõrval? Need on küsimused, mida peaksime ikka ja jälle endalt küsima. Kas selles ruttavas ja globaliseerivas maailmas ei unusta me teiste inimeste vajadusi või lähtume põhimõttest, kellel võim sellel ka õigus. Me võime olla kõikvõimsad, kuid meie võimuses pole võimalik peatada aega. Meie tänaseid mõtteid ja tegemisi viivad juba lähiajal ellu meie lapsed ja lapselapsed.

Hoolivus, mõistmine ja toimekas tegutsemine on tänase päeva märksõnad. Täna otsused mõjutavad meie homseid tegemisi ja võimalusi. Ausus, tarkus, väarikus, enesekindlus ja pilk tulevikku on meid alati aidanud elus edasi minna, kaasa aidates neid, kellel on pisut vähem jõudu ja oskust üksi edasi minna.

Murettekitavad on olnud viimaste nädalate sündmused Gruusias. Usun, et rahu ja vabadus on meie kõigi jaoks saanud hoopis uue tähenduse.

Oleme uhked oma väikese maa sportlaste üle, kes kõik andsid endast parima võistlustel. Meie olümpiasangarid „joonistasid“ väikese Eesti maailmakaardil suureks, nende järjepidev visa töö oli tulemuslik. Sportlaste sõnul on treeningud ja kogu ettevalmistus meeskonnatöö. Ühised katsumused, treeningud, õppimised ja arutelud viivad hea tulemuseni.

Üheskoos oleme tugevad ja võimsad, ühtsuses peitub jõud, mille tõestuseks oli öölaulupidu „Märkamisaeg“, oli tunda võimsat ühist meelsust ja tugevat õlatunnet.

Turvaline ja arenev koduküla - koduvald on meie ühine eesmärk. Teistest hoolides ja üheskoos minnes, suudame oma piirkonna arengu eest seista ja õigeid otsuseid ning valikuid teha.

Meeldivate kohtumisteni ja kõigile head soovides,

Teisipäeval, 16. septembril 2008.a kell 18.00 Priiuse Seltsimajas vestlusringis Haaslava Vallavolikogu liige Maie Otsa.

Neljapäeval, 18. septembril ja 25. septembril 2008.a kell 10 Roiu päevakeskuse vestlusringis Haaslava Vallavolikogu liige Maie Otsa.

Maie Otsa
Haaslava Vallavolikogu liige

klassikaaslastega. Koos hakkame mängima, joonistama, laulma ja tantsima. Loomulikult teeme ikka ka kirjarahjutusi, loeme ja arvutame. Mõnus on järgmisel sügisel kooli tulla, kui klassikaaslased ja õpetajad on juba tuttavad. Kokku hakkame saama üks kord kuus, laupäeviti.

Esimene kokkusaamine on 13. septembril, 2008 kell 10. 00 Sillaotsa Põhikoolis.

Kohtumiseni!

Kaie Käär
klassiõpetaja

Unustamatu laupäev Metsanurgal

16. augustil toimusid Metsanurga külas järjekordsed külademängud. Kogu päev oli täis huvitavaid tegevusi.

Võistlusi jagus igale maitsele, küll „suusatamine“, „nafta puurimine“ või rannapalliga võrkpalli mängimine. Erilist elevust tekitas „toru täitmine“, kus täidetaval torul olid sees erineva suurusega augud. Võistlus seiseski siis selle toru täitmisel veega, mis mõne osaleja lõpuks päris läbimärjaks tegi. Kuid see ei vähendanud võitlusvaimu, pigem mõnusalt jahutas sellel kuumal suvepäeval.

Mõeldud oli ka meelelahutuse peale. Kirgi kütsid üles professionaalsed kõhutantsijad, ent kohaliku kabareetrupi etteaste vastu ei saanud sel õhtul keegi.

Igatahes suur aitäh perekondadele Soe ja Aasmäe, kes võtsid külamängude korraldamist kogu hinge ja südamega.

Foto: Kairi Kell

Tulihingeline kaasaelaja
Külli Dubolazov

Haaslava valla kultuuri- ja spordiüritused

01.09.	Kooliaasta avaaktus Sillaotsa Põhikoolis	Kell 9.00
11.09	Jalgpallimatš FC Cool vs FC Wald Sillaotsa PK Staadionil	Kell 17.30
28.09	Haaslava valla pensionäride sügispidu Priiuse seltsimajas	Kell 12.00
04.10	Sportlik perepäev Vapramäel	Jälgi reklaami
11.10	Haaslava valla taidlejate osalemine Tartumaa taidlejate õhtul Luunjas	
17.10	Tantsuõhtu Priiuse seltsimajas. Esineb Jüri Homenja	Kell 21.00

Igevere kooli õpetaja Julius Lomp

Varsti on käes 1. september ja järjekordne koolimineku aeg. Sel puhul oleks kohane lugeda midagi haridusega seonduvat.

Koostades käsikirja Haaslava hariduselust, olen püüdnud välja uurida ja kokku seada meie valla koolides töötanud õpetajate elulugusid. Peale mõne üksiku erandi, on kõikide Igevere, Kriimani, Tuigo ja Sillaotsa koolides 1850. aastatest kuni 1944. aastani töötanud õpetajate elulood koos. Nende seas on olnud palju värvikaid isikuid.

Järgnev lugu on Julius Lombist.

Septembris 1912 lahkusid korraga ametist Igevere kooli juhataja August Raud ja õpetaja Artur Summer. Vallavalitsus kuulutas välja konkursi ja 12. oktoobril toimus Haaslava vallamajas koolijuhataja ja teise õpetaja valimine. Kohal oli 8 õpetajakandidaati, kelle seast vallavolikogu pidi valiku tegema.

Igevere kooli juhatajaks valiti Tartu Õpetajate Seminari lõpetanud Aleksander Kornel, kes sai 13 poolt ja 1 vastuhääle. Hans Roop sai 10 poolt ja 4 vastu, kohalik Haaslava mees Gustav Ango 7 poolt ja 7 vastu, uuesti kandideerinud Artur Summer 1 poolt ja 13 vastu ja kandidaat Julius Lomp sai 14 vastuhäält.

Kuna kohal oli palju kandidaate, otsustas vallavolikogu teist õpetajat mitte valida, vaid lasta uuel koolijuhatajal Aleksander Kornelil endale ise kaastöeline valida.

Ei ole teada, kuidas koolijuhataja oma valiku tegi, kuid teiseks õpetajaks määrati Julius Johani poeg Lomp, kes näitas vallavalitsusele ette Tartu poisslaste gümnaasiumi juures omandatud kutsetunnistuse. Julius Lomp oli õpetajaks valimise ajal 18 aastat vana.

Uus õpetaja asus agaralt tööle ja asus põhitöö kõrval ka seltsielu edendamata. Ta liitus kohe Haaslava karskusseltsi „Priius“ laulukoori ja näiteringiga.

Kahjuks ei olnud karskusseltsi asjad päris korras ja 16. novembril 1913 astusid seltsist välja Igevere kooli juhataja Aleksander Kornel ja õpetaja Julius Lomp. Juba varem oli seltsist omal soovil lahkunud Sillaotsa kooli juhataja Johannes Õunapuu.

19. novembril 1914 lahkus Julius Lomp Haaslavalt ja asus tööle Ulila algkooli.

Järgnevalt tema eluloost:

Julius Lomp sündis 8. detsembril 1893 Sankt Peterburgis. Isa Juhan oli käsitöeline ja ema Marie kodune. Töenäoliselt kolis pere 19. sajandi lõpul elama Tartusse.

Julius Lomp õppis Tartu Realkoolis, algkooli õpetaja tunnistuse sai Tartu Poeglaste Gümnaasiumi pedagoogika nõukogu poolt 9. detsembril 1911. Töötas aastatel 1912-1914 Igevere algkoolis ja 1914-1915 Ulila algkoolis. Ajavahemikul 1915-1917 oli mobiliseerituna tsaariväes.

1918.a töötas Tartu Kooliõpetajate Ühisuse kaubanduskoolis eesti keele õpetajana.

Avaldas "Noorsoolehes" ja "Virmalises" lühijutte, tõlkis saksa keelest eesti keelde lastejutte.

Aastatel 1917-1918 oli Julius Lomp aktiivne punane tegelane. Tema algatusel loodi Tartu kaubanduskooli juurde poliitharidusring, mille juhataja ta oli. Ka oli ta tegev kohalikus töörahva saadikute nõukogus.

1919.a suvel ja sügisel elas J. Lomp Tartus. Millega ta tegeles, ei ole teada.

Aastatel 1921-1922 töötas Julius Lomp Järva maakonnas Sargvere algkooli juhatajana.

Vabastati haridusminister G. Baueri korraldusega 7. oktoobril 1922.a Sargvere algkooli juhataja kohalt, kui „oma ametisse kõlbmatu isik.”

31. detsembril 1923.a esitas Eesti Iseseisva Sotsialistliku Tööliste Partei Riigikogu rühm arupärimise haridusministrile seoses õpetaja Julius Lombi vabastamisega koolijuhataja kohalt. Kõik jäi aga endistviisi. J. Lombi vallandamise põhiline argument oli see, et Eesti riigis ei saa koolijuhatajaks olla kriminaalkurjategija. Nimelt mõistis riigikohus 16. detsembril 1922.a Julius Lombi kuueks kuuks vangi pottide varguse eest. Esimene kord mõisteti Julius Lomp selles kuriteos süüdi 6. septembril 1919.a. Vargus oli korda saadetud Tartus Vennastekoguduse majas.

Kui palju selles vargusejutus tõde oli, ei oska arvata. Lehest loo üksikasju lugedes jääb küll palju arusaamatuks. Võimalik, et Eesti kaitsepolitsei mehed teenisid niimoodi punast tegelast mustates omale palka välja.

Meie loo kangelane ei elanud aga Riigikogus toimunud arutluste ajal enam Eestimaal.

Tallinnas, Riigiarhiivis, on säilinud Julius Laane (Lomp) isiklikus toimus kolm pisikest lehekest, kõik kirjutatud Kominterni Eesti sektsiooni poolt.

Esimese kirjas, mis on dateeritud 3. märtsil 1923.a , palutakse GPU (Glavnoje Polititšeskaja Upravlenije -

salaluure) Pihkva osakonna esimehel anda seltsimees Julius Lombile tagasi tema isiklikud asjad ja revolver „Browning” number see ja see, mis võeti temalt ära 1. märtsil NSVL ja valge Eesti piiri ületamisel.

Teises kirjas, 5. märtsil 1923.a palutakse GPU osakonnal, „kuna valge Eesti võimud hakkavad seltsimees Lompi kindlasti jälitama”, konspiratsiooni huvides muuta ära tema perekonnanimi ja võtta asjaajamises edaspidi kasutusele perekonnanimi „Laane”, samuti muuta ära sünniaasta ja sünnikuupäev.

Kolmandas „Täiesti salajases” kirjas, 31 märtsil 1923.a CCCP saatkonnale Tallinnas palutakse toimetada illegaalselt NSVL-tu Jurjevis (Tartus, Kalda uulitsal) elav seltsimees Julius Lombi perekond – abikaasa Pauline Johanna Kristjani tütar Lomp (sündinud 1892) ja kolme poole aasta vanune tütar Kaja.

Eelpooltoodud dokumentide põhjal võib järeldada, et „seltsimees Lomp” ei olnud mitte tavaline „piirikargaja”, vaid võis olla tähtis punane põrandaalune tegelane.

Tösi ajaloolased aga leiavad Tõnismäel Julius Lombi toimikust otsese tõendi, kuidas NSVL segas ennast 1923. aastal teise suveräänse riigi siseasjadesse ja smugeldas diplomaatilise esinduse kaudu Venemaale välja selle riigi kodanikke.

Aga või niisugused asjad varem teadmata olid.

Mingil imelikul põhjusel on Julius Lombi elulugu jäänud nõukogude eesti ajaloolastel kirja panemata. 50 punase aasta jooksul pandi ka palju pisemate „revolutsiooniliste teenetega” seltsimeeste elulood ja teened kõik kenasti kirja. Meie loo peategelase kohta seda aga ei ole tehtud. 1968. aastal kirjutas ajaleht „Edasi”, et kooliõpetaja Julius Lomp langes Punaarmee poliitkomissarina Kaukaasia rindel sakslaste vastu võideldes.

Julius Lombi surmaaeg jääb seega perioodi 1942-1943.

Taivo Kirm

Politseiteated

✓ 28.06.08. a Roiu alevikus Kesktänav 10 maja trepikojas öeldi solvavaid väljendeid trepikojas viibivate isikute kohta. Asjaolude väljaselgitamiseks alustas politsei väärteomenetluse.

✓ 03.07.08. a teatati politseile Aardla külast naabritevahelisest tülist. Osapooled jõudsid omavahel kokkuleppele.

✓ 03.07.08. a rikuti Aardla külas heinamaad. Tekitatud kahjude hindamine ja hüvitamine lahendatakse tsiviilkohtupidamise korras.

✓ 04.07.08. a teatati, et Roiu alevikus vana katlamaja juures on pikali jalgrattaga joobes meeskodanik. Meeskodanik toimetati kainenemisele ja karistati väärteokorras rahatrahviga.

✓ 05.07.08. a tülitas purjus kodanik Aardla küla korrusmaja trepikojas naabreid. Patrulli saabudes oli tülitaja lahkunud.

✓ 05.07.08. a ajavahemikus kella 11-24 varastati Koke külas talu hoovist seal seisnud jalgratas PANTHER MALOSSIN väärtusega 4500 krooni.

✓ 06.07.08. a sõitis Kitsekülas sõiduauto naabri aeda, osapooled jõudsid kahjude hüvitamise osas omavahel kokkuleppele.

✓ 08.07.08. a teatati politseile, et Aardla külas on purjus pereisa vägivaldne. Kohapeal selgus, et tüli oli tekkinud purjus isa ja teismeliste laste vahel. Peale politsei saabumist pereisa lahkus ja osapooled leppisid hiljem.

✓ 09.07.08. a õhtul ärandati Aardla külast sõiduauto Mitsubishi. Öösel tabas politsei ärandatud sõiduki koos ärandajatega Viljandimaal, juhtunu uurimiseks alustati kriminaalmenetlus.

✓ 10.07.08. a viidi Roiu kaupluse juurest kainenemisele kaks ja Kesktänav 10 maja juurest üks joobes meeskodanik.

- ✓ 12.07.08. a tekkis Unikülas omavaheline tüli alkoholihoobes tuttavate vahel, mille käigus purustati sõiduauto aknaklaas. Politsei saabudes said osapooled omavahel kokkuleppele.
- ✓ 14.07.08. a avastati, et Unikülas asuval ehitusobjekti mahutist on varastatud diiselkütet. Asjaolude väljaselgitamiseks alustati kriminaalmenetlust.
- ✓ 16.07.08. a kell 01.00 teatati politseile, et Roiu aleviku bussipeatuses on lärmakas joobnute seltskond. Patrulli saabudes oli bussijaamas vaikus, bussijaamas „nukrutses“ ainult tühi viinapudel.
- ✓ 17.07.08. a Koke külas eiras naiskodanik tahtlikult tööülesandeid täitvate politseiametnike korraldusi. Naisterahvale koostati vääртеoprotokoll.
- ✓ 19.07.08. a kell 13.15 teatati politseile, et Roiu kaupluse juures on lärmakas joobnute seltskond. Patrulli saabudes oli seltskond lahkunud.
- ✓ 20.07.08. a teatati, et Roiu kaupluses on vargad kinni peetud. Kohalesaabunud patrull vargust ei tuvastanud. Pigem oli probleem selles, et isikud olid müüjaid eelnevalt solvanud. Osapooltega vesteldi ja pretensioone enam kellelgi ei olnud.
- ✓ 22.07.08. a päeval toimus liiklusõnnetus Sillaotas-Uniküla vahelisel teelõigul, kus sõiduauto VW sõitis teelt välja ja rullus üle katuse. Juht oli joobes. Kuna juhil oli kehtiv karistus mootorsõiduki joobes juhtimise eest, alustati juhi suhtes kriminaalmenetlust.
- ✓ 25.07.08. a esimestel tundidel juhtus liiklusõnnetus Vana-Kastre-Roiu teel, kus joobes juhi poolt juhitud sõiduauto sõitis teelt välja kraavi. Juhile koostati vääртеoprotokoll.
- ✓ 25.07.08. a kell 02.00 sõideti Sillaotsa bussipeatuse juures otsa tänavalgustuspostile. Liiklusõnnetuse, millega tekitati Haaslava Vallavalitsusele varalist kahju 20 000 krooni, põhjustaja lahkus sündmuskohalt. Süüdlase väljaselgitamiseks ootab politsei vallakodanike kaasabi.
- ✓ Ööl vastu 26.07.08. a on Roiu alevikus, Männi 4 maja juurde pargitud sõiduautolt MB varastatud sõiduauto tunnusmärk.
- ✓ 27.07.08. a tekkis Roiu, Kesktänav 10 maja hoovis tüli kahe sugulase vahel, milles sai kannata sõiduauto FIAT. Patrulli saabudes saavutasid osapooled kokkuleppe.
- ✓ Ööl vastu 29.07.08. a on Kriimani külas vandaalitsevad, mille käigus lõhuti liiklusmärk ja talu tunnusmärk.
- ✓ 29.07.08. a avastati Kriimanis, et ühe perekonna kassi on tulistatud. Hilisemal kassi läbivaatusel veterinaariakliinikus avastati kodulooma kehast mitu kuuli.
- ✓ 30.07.08. a teatati politseile, et Tõõraste külast on kuulda tulistamist. Kohalesaabunud patrull selgitas välja, et kahe talu teismelised lasid omavalmistatud „kartulipüssi“. Patrull selgitas noorukitele teo tagajärgi.
- ✓ Ööl vastu 01.08.08. a on Roiul asuva põllumajandusettevõtte traktoritest varastatud 200 liitrit diiselkütet.
- ✓ 02.08.08. a kell 23.15 teatati politseile, et Roiu alevikus, Oja tn 7 maja juures rallitakse ATV'de ja autodega. Patrulli saabudes oli maja juures vaikus.
- ✓ 03.08.08. a kell 22 toimetati Roiu aleviku kaupluse juurest kainenema seal joobnuna maganud meeskodanik.
- ✓ 04.08.08. a kell 17.15 oli Roiu, Kesktänav 10 maja trepikojas pikali joobnud naisterahvas, kes häiris majaelanike rahu. Asjaolude selgitamiseks alustati vääртеomenetlust.
- ✓ 03.08.08.a päeval kell 17 peksti Roiu alevikus kaupluse juures meeskodanikku rusikatega näkku, mille tagajärjel tekitati kannatanule kehavigastusi. Algatati kriminaalmenetlust.
- ✓ Ööl vastu 06.08.08. a varastati Tõõraste külas seisnud traktoritest 500 liitrit erimärgistatud diiselkütet. Alustati kriminaalmenetlust.
- ✓ 06.08.08. a päeval tungiti Aardla külas elumajja. Varastati rahakott suurema summa raha ja dokumentidega. Alustati kriminaalmenetlust.
- ✓ 08.08.08.a pärastlõunal tungis Roiul, Kesktänav 10 korterisse korteri valdaja tahte vastaselt meesterahvas. Asjaolude väljaselgitamiseks on alustatud kriminaalmenetlust.
- ✓ 12.08.08. a kell 00.23 teatati politseile lärmakast seltskonnast Roiu bussipeatuses. Patrulli saabudes oli bussijaamas vaikus.
- ✓ 12.08.08. a kell 17 teatati politseile, et Roiu kaupluse juures on rollegiga juhtunud õnnetus, kohale kutsuti ka kiirabi. Kohapeal selgus, et joobes vallakodanik oli alguses soovunud sõitma minna kaupluse juurde pargitud rolleriga, kuid see temal ei õnnestunud. Selle tagajärjel lõhkus ära rolleri süüteluku. Seejärel võttis meeskodanik korvpalliplatsil seisnud rolleri ja läks sellega sõitma, kuni põhjustas liiklusõhtliku olukorra ning maha kukkus. Kohalesaabunud meedikud osutasid meeskodanikule esmaabi. Kuna joobnud meeskodanik muutus agressiivseks, otsustas politsei mehe toimetada kainenemisele. Kohalekutsutud patrullitoimkonna liikmeid hakkas korrarikkuja ähvardama ja söimama ebaviisakate väljenditega. Antud juhtumite kohta alustas politsei kriminaalmenetlused.

Harras Tiisler
vanemkonstaabel

Informatsioon

- Müüa pidevalt saematerjali, sügavimmutatud välisvoodri- ja terrassilaudu, sisevoodri- ja põrandalaudu. Voodrilaudade tööstuslik värvimine. Vajadusel transport. www.sakkose.ee
Mob.: 56 640 228
- Müüa pruutkleit, mis koosneb seelikust ja korsetist. Hind 1500 krooni.
Info: terje378@hotmail.ee või tel. 5128332 Terje.
- Õpilastel, kelle kool asub väljaspool Haaslava valla territooriumi, on bussisõiduks võimalus kasutada kiipkaarti. Avaldusi kiipkaardi saamiseks võtab vastu Haaslava Vallavalitsuse sotsiaalhoolekande vanemspetsialist Liivi Sepp. Küsi täpsemalt tel 7446 522 või e-mail aadressilt liivi@haaslava.ee.
- Tähelepanu lapsevanemad, kelle laps sel sügisel 1.klassi läheb!
Koolitoetuse saamiseks palume Teil esitada avaldus ja a/a number Haaslava Vallavalitsuse nimele.

INTERNETI PÜSIÜHENDUS

- Allalaadimiskiirused alates 256 kbit/s kuni 2Mbit/s
  - Vajalike seadmete hind 5590.-
- Kuutasu alates **295.-**
lisandub paigaldustasu 990.-

Gilgames Grupp | 5691 0979
www.gilgames.ee

Priiuse uudised

Naistantsurühm „Krüsanteem” alustab oma teist hooaega. Juhendaja Made Ruul kutsub rühma töös osalema kõiki naisi, kellele meeldib võimelda ja tantsida. „Olen kindlalt seda meelt, et paremini kui rohu-või tinktuuripudelid, aitavad meid jõukohane liikumine ja reibas meel,” ütles Made ning lisas: ”Seepärast kutsungi naisi – tulge tantsurühma! Koos võimeldes ja tantsides saame üle argipäeva muredest.” Treeningtunnid toimuvad alates 4.septembrist igal neljapäeval kell 10.00-12.00 Priiuse seltsimajas.

Priiuse seltsimaja vabaaja keskus alustab uut hooaega 3. septembril kell 17.00. Keskus on edaspidi avatud igal kolmapäeval kell 17.00 – 20.00.

Priiuse seltsimajas alustab septembris tööd õpetaja Egle Tavita lauluring. Täpsema informatsiooni saamiseks helistada telefonil 53410162

Armas linetantsu huviline! Kui sulle meeldib kauboi kaabu, saapad ja ennast liigutada mõnusa muusika saatel, siis oled oodatud algavasse linetantsu trenni 30. septembril kell 19.00 Priiuse seltsimajas. Kaasa võtta hea tuju ja mugavad jalanõud. Trenni tasu 35.00 krooni (ema ja laps ühe hinnaga). Info erekas@hotmail.ee ja tel 5254647

Segakoor Priius alustab lauluproovidega 1.septembril kell 19.00 Priiuse seltsimajas.

ÕNNITLEME JUUBILARE

Aino Kartsepp
Harri Prii
Lonni Ljamina
Väino Lõuna

ÕNNITLEME

Karoli Marii Aasamets
01.07.2008
Lysandra Paidra
30.06.2008
Andero Noon
26.07.2008

Mälestame lahkunuid

Laine Kuljus 14.11.1935 – 27.07.2008	Maria Petrova 11.10.1935 – 20.08.2008	Aime Saag 26.07.1935 – 21.08.2008	Aita Munitsõna 05.05.1941 – 27.07.2008
--	---	---	--